

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vyšetřovací pokus, rekonstrukce a prověrka na místě

V současné době existují v rámci trestního řízení úkony, které se v praxi běžně provádějí, protože mohou výrazně napomoci k objasnění případu, ale platný trestní řád neobsahuje jejich právní úpravu. Jde například o instituty jako vyšetřovací pokus a rekonstrukce. Je tedy přínosem, a to i z hlediska dodržování zákonnosti, že již od ledna roku 2002 vstoupí v účinnost novela trestního řádu, která potřebnou úpravu přináší.

V současné době existují v rámci trestního řízení úkony, které se v praxi běžně provádějí, protože mohou výrazně napomoci k objasnění případu, ale platný trestní řád neobsahuje jejich právní úpravu. Jde například o instituty jako vyšetřovací pokus a rekonstrukce. Je tedy přínosem, a to i z hlediska dodržování zákonnosti, že již od ledna roku 2002 vstoupí v účinnost novela trestního řádu, která potřebnou úpravu přináší.

Jak vyšetřovací pokus, tak i rekonstrukce a prověrka na místě jsou považovány za zvláštní způsoby dokazování. Vyšetřovací pokus se koná, pokud mají být pozorováním v uměle vytvořených nebo obměňovaných podmínkách prověřeny nebo upřesněny skutečnosti zjištěné v trestním řízení, popřípadě zjištěny nové skutečnosti důležité pro trestní řízení. Zjednodušeně je tedy podstatou tohoto úkonu, jak již z jeho názvu vyplývá, pokusná činnost prováděná v uměle vytvořených podmínkách, které jsou shodné s podmínkami, za kterých došlo ke skutečnosti, která je vyšetřovacím pokusem prověřována.

Pokud je to však vzhledem k okolnostem případu, osobě podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka nevhodné či jestliže jde účelu vyšetřovacího pokusu dosáhnou jinak, pak se vyšetřovací pokus neprovádí.

Trestní řád stanoví požadavek, aby k vyšetřovacímu pokusu, který je prováděn v přípravném řízení, byla přibrána alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna, tato povinnost neplatí, kdyby nemožnost zajistit její přítomnost při vyšetřovacím pokusu zmařila provedení tohoto pokusu. Pokud je to potřebné, je možné k provedení vyšetřovacího pokusu přibrat znalce, popřípadě podezřelého, obviněného či svědka. Trestní řád stanoví zákaz donucovat podezřelého, obviněného, poškozeného či svědka, který má právo odepřít výpověď, k úkonům, jež souvisejí s vyšetřovacím pokusem.

Rekonstrukce stejně jako prověrka na místě nejsou trestním řádem upraveny tak obsáhle. Rekonstrukce jako zvláštní způsob dokazování se koná, má-li být obnovením situace a okolnosti, za kterých byl trestný čin spáchán nebo které k němu mají podstatný vztah, prověřena výpověď podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka. Rekonstrukce se provádí tehdy, jestliže jiné důkazy provedené v trestním řízení nepostačují k objasnění věci.

Prověrka na místě se provádí, je-li zapotřebí za osobní přítomnosti podezřelého, obviněného nebo svědka doplnit nebo upřesnit údaje důležité pro trestní řízení, které se vztahují k určitému místu.

Další články:

- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)